

For det andet kan der foretages visse begrænsninger af tegningsretten. Dette spørgsmål behandles i forslaget § 51 a, stk. 3.

Til forslaget enkelte bestemmelser bemærkes i øvrigt følgende:

I § 51 a, stk. 1, foreslås, at ikke blot medlemmer af bestyrelsen, men også af direktionen, har legal ret til at repræsentere selskabet udadtil (ved retssager o. lign.).

Den her omhandlede repræsentationsret tilkommer hvert enkelt medlem af bestyrelsen eller af direktionen, og en stævning vil således med virkning for selskabet kunne forkyndes over for enhver af disse. Det bemærkes, at begrænsninger af tegningsretten efter § 51 a, stk. 3, ikke kan omfatte denne repræsentationsret.

I § 51 a, stk. 2, bestemmes, at ethvert medlem af bestyrelsen og af direktionen kan forpligte selskabet ved retshandler, som de indgår på selskabets vegne. Denne beføjelse svarer til den, der tilkommer disse personer efter stk. 1, men med den forskel, at den kan begrænses efter stk. 3.

Herudover indeholder stk. 2 imidlertid en regel, hvorefter også den samlede bestyrelse kan forpligte selskabet. Denne regel svarer til gældende ret og stemmer med principperne om bestyrelsens overordnede ledelse efter §§ 47 og 48. Det bemærkes, at denne beføjelse til som organ at forpligte selskabet ikke kan begrænses i medfør af stk. 3.

I § 51 a, stk. 3, bestemmes, at tegningsretten i vedtægterne kan begrænses, således at den kun kan udøves af flere i forening, medens andre begrænsninger ikke kan registreres, jfr. herved også ændringsforslaget under § 1, nr. 4. Der vil herefter ikke som efter den gældende lov være mulighed for at registrere særlige tegningsregler for afhændelse og pantsætning af fast ejendom. Imidlertid var der allerede under forhandlingerne om de fællesnordiske aktieselskabslove enighed om bortfald af denne særlige tegningsregel, som man fandt uheldig og upåkrævet.

Der er intet til hinder for, at bestyrelsen som en ordensforskrift kan vedtage, at f. eks. køb, salg og pantsætning af fast ejendom kun kan ske ved underskrift af hele bestyrelsen eller et vist antal af dennes medlemmer, eventuelt i forbindelse med en direktør. Men det vil kun blive en intern forskrift, som ikke registreres, jfr. § 46, stk. 3 i forslaget § 1, nr. 7 og bemærkningerne til § 4 nedenfor.

Det bemærkes endelig, at det efter forslaget er udelukket at tillægge andre end medlemmer af bestyrelse og direktion tegningsret. Men dette udeluk-

ker ikke anvendelsen af almindelige regler om fuld- magt ved siden af § 51 a.

De retshandler, som et aktieselskabs ledelse indgår, er efter bestemmelserne i EF's 1. direktiv som hovedregel bindende for selskabet. I overensstemmelse hermed bestemmer forslaget § 51 b, stk. 1, i indledningen, at selskabet forpligtes af en tegningsberettiget, der handler på selskabets vegne, medmindre selskabet kan påberåbe sig retshandelens ugyldighed efter en af undtagelsesbestemmelserne i samme stykke nr. 1 eller 2. Om disse undtagelsesbestemmelser bemærkes i øvrigt følgende:

§ 51 b, stk. 1, nr. 1, omfatter tilfælde, hvor de tegningsberettigede, herunder bestyrelsen, har overskredet deres beføjelser i henhold til loven. Når loven her taler om overskridelse af beføjelser, sigtes der hermed til, at visse dispositioner skal godkendes af generalforsamlingen, (f. eks. forhøjelse af aktiekapitalen, godkendelse af årsregnskabet, ændring af vedtægter eller beslutning om likvidation), eller at visse dispositioner er forbudt (som f. eks. ydelse af aktionærlån i strid med § 45 a).

§ 51 b, stk. 1, nr. 2, omfatter tilfælde, hvor de tegningsberettigede, herunder bestyrelsen, har indgået en retshandel, der ikke omfattes af selskabets formål, og selskabet godtgør, at trediemand vidste, at retshandelen ikke var omfattet af selskabets formål, eller dette ikke kunne være ham ubekendt. Hertil knytter sig bestemmelsen i § 51 b, stk. 2, der fastslår, at den omstændighed, at et selskabs vedtægter og dermed formålsbestemmelsen er behørigt registreret og offentliggjort, ikke i sig selv er tilstrækkeligt bevis på trediemands kendskab til selskabets formål. Dette er en undtagelse fra hovedreglen i § 83, stk. 2, jfr. forslaget § 1, nr. 16.

Vedrørende de subjektive betingelser for ugyldighed i stk. 1, nr. 2, bemærkes, at man her blot gengiver 1. direktivs art. 9, stk. 1, 2. led. Man overlader det således til domstolene nærmere at afgrænse, i hvilke tilfælde uagtsomhed skal medføre ugyldighed.

De undtagelser, der opregnes i forslaget § 51 b, stk. 1, nr. 1 og 2, gør dog ikke udtømmende op med ugyldighedsspørgsmålet. I lighed med hvad der gælder i tysk ret, hvis principper EF's 1. direktiv her har overtaget, kan § 51 b, stk. 1, ikke udelukke anvendelsen af almindelige regler, som f. eks. aftalelovens § 33. Efter denne regel kan, selvom en viljeserklæring ellers måtte anses for gyldig, den, til hvem erklæringen er afgivet, dog ikke påberåbe sig den, når det på grund af omstændigheder, som forelå, da erklæringen kom til hans kundskab, og hvorom han må antages at have været vidende, vil-